

SEMINARI D'AMBIENTALITZACIÓ DE CENTRES ESCOLARS DEL CEP DE PALMA (SACE)

PROPOSTES PER A MILLORAR EL DESENVOLUPAMENT DEL

"PLA DE GESTIÓ DE RESIDUS PERILLOSO I ESPECIALS ALS CENTRES ESCOLARS PÚBLICS DE LES ILLES BALEARS" DE LA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ

El "Pla de Gestió dels Residus Perillosos i Especials", posat en marxa l'any 2003 des de la D. G. de Planificació i Centres de la Conselleria d'Educació i Cultura gràcies a l'impuls d'en Miquel Àngel Maimó, és una eina fonamental per a la gestió ambientalment correcta de les escoles i instituts. És per tant imprescindible la seva potenciació, més encara actualment, amb el gran augment experimentat en el nombre de coordinadors ambientals en els centres educatius; pràcticament tots els de secundària i molts dels de primària compten amb aquesta figura que té, entre les seves competències, la gestió dels residus d'aquest tipus. També s'ha de considerar l'important acollida que ha tingut el "Programa de Centres Ecoambientals", creat i coordinat per les conselleries d'Educació i Cultura i de Medi Ambient. Més de 64 centres s'han inscrit al curs actual a aquest projecte.

Els membres del SACE, una vegada analitzat el funcionament d'aquest pla durant els anys 2003 i 2004 i, des de la perspectiva que ens dona la nostra experiència quotidiana en l'ambientalització dels nostres centres educatius, volem proposar una sèrie de millores per augmentar l'eficàcia i la utilització del pla:

1.- CONTINUÏTAT I ESTABILITAT: Una vegada que el pla ha adquirit un cert rodatge durant aquest dos anys anteriors, tenint en compte que la recollida d'aquests residus és obligatòria i que l'ambientalització es va estenen imparablement dins l'àmbit educatiu, és imprescindible la seva continuïtat i la garantia de que la Conselleria d'Educació el mantindrà any rera any.

2.- INFORMACIÓ: El pla es un gran desconegut per a la immensa majoria dels docents. S'hauria de tornar a presentar, en un acte exclusivament organitzat amb aquesta finalitat, al qual siguin convocats els Coordinadors Ambientals de cada centre i alguns membres dels equips directius, especialment els secretaris. D'altra banda, dins del "Programa de Centres Escolars Ecoambientals" s'hauria d'informar de l'existència del pla, exigint el seu compliment com a requisit per a poder participar.

3.- FORMACIÓ: És necessari oferir qualche tipus de formació específica per explicar detalladament que és el pla, quines són les responsabilitats dels centres, com s'ha de fer la identificació dels residus, el seu envasament, etiquetatge i emmagatzematge, quines característiques han de tenir aquests magatzems, etc (al curs podrien col·laborar experts de la Conselleria de Medi Ambient, tècnics de l'empresa concessionària i alguns dels membres del SACE més experimentats en aquest tema).

4.- SUPORT TÈCNIC: S'hauria de crear un manual tècnic amb unes instruccions clares i precises de que és el pla, afegint que, a partir d'ara, també es recolliran els residus de tònors i de fotocopiadores i que s'unifica tot el procés de recollida d'aquests residus perillosos. L'assessorament tècnic és fonamental i podria ser assumit per la pròpia empresa concessionària.

5.- CALENDARI DE RECOLLIDA: És imprescindible establir un calendari clar de recollida. Si l'empresa concessionària només ha de fer la recollida dues vegades a l'any (segons el contracte de prestació de serveis signat), es podria establir un calendari amb uns dies concrets, per exemple, per fer una recollida pel desembre i una altra pel juny. D'aquesta manera es podria organitzar millor la recollida i els centres es veurien obligats a respectar aquestes dates.

6.- SUBMINISTRAMENT DE CONTENIDORS: És necessari subministrar recipients adequats per a dur a terme la recollida selectiva d'aquests residus. Fins ara no s'han facilitat contenidors per a la recollida selectiva de cada grup de residus, únicament caps de cartró per separar els fluorescents.

7.- AMPLIACIÓ: El pla no fa cap referència als residus ofimàtics, que van augmentant amb la progressiva modernització dels equipaments informàtics. El destí final dels monitors d'ordinador vells dels nostres centres educatius és especialment preocupant.

8.- PAPER DELS COORDINADORS AMBIENTALS: La gestió del pla als centres educatius ha de ser responsabilitat dels Coordinadors Ambientals, en col·laboració amb els equips directius. Tota la informació relativa al pla i al seu desenvolupament s'hauria de dirigir a ells.

9.- CENTRES PRIVATS I CONCERTATS: Tal i com diu el seu nom, el pla només s'aplica als centres escolars públics de les illes, sense fer referència als concertats o als privats. La Conselleria d'Educació hauria de fomentar la creació d'un sistema de recollida col·lectiva per aquests centres, per tal d'abaratir el seu cost. Si la gestió d'aquests residus ha de ser assumida per tots els que en produeixen de manera obligatòria, i tenint en compte que la seva recollida, transport i tractament per part d'un gestor autoritzat no és precisament molt econòmica, creu la Conselleria d'Educació que els centres concertats i privats la duran a terme satisfactòriament?

10.- EXTENSIÓ: El pla s'hauria d'estendre a totes les dependències de la Conselleria d'Educació, Centres de Professorat, Conservatoris, Museus, Oficines d'Escolarització, inclús a les pròpies oficines de la conselleria.

11.- OBLIGATORIETAT: Per últim, el pla no especifica que hi hagi cap tipus d'obligatorietat en el seu compliment. Sembla que dur-lo a terme és simplement una qüestió de bona voluntat. Tampoc s'estableixen mecanismes per supervisar el seu correcte desenvolupament. S'hauria de recordar a tots els sectors educatius que la recollida d'aquests residus és, segons marca la llei, obligatòria. D'altra banda la Conselleria d'Educació hauria d'establir mecanismes per a supervisar el seu compliment.

12.- SUPERVISOR DEL PLA: Volem reconèixer i agrair a n'en Miquel Àngel Maimó la posada en marxa del pla i la bona feina desenvolupada per ell fins al moment però entenem que per millorar l'aplicació del pla seria molt útil comptar amb una persona amb dedicació gairebé exclusiva (en Miquel Àngel Maimó ja té les seves pròpies responsabilitats relacionades amb la dotació de materials als centres escolars) per així poder donar a conèixer el pla a tots els centres educatius de les Illes Balears, controlar el seu correcte desenvolupament realitzant visites als centres escolars i supervisar la feina de l'empresa concessionària.